

HCR/SVA/SR.2
Terjesztés
KORLÁTOZOTT
1956. december 5.
CSAK ANGOLUL

4. dokumentum

AZ EGYESÜLT NEMZETEK MENEKÜLTÜGYI FŐBIZTOSÁNAK HIVATALA

Koordinációs Bizottság a Magyarországról jött menekültek megsegítésére

ÖSSZEFOGLALÓ JEGYZŐKÖNYV A MÁSODIK ÉRTEKEZLETRŐL,
amelyet a Nemzetek Palotájában tartottak Genfben, 1956. december 4-én, kedden.

JELLEN VANNAK:

Elnököl: PINEGAR úr (UNHCR)

Egyesült Államok küldöttsége – az USEP képviseletében – NICHOL úr

Egyesült Nemzetek Európai Hivatala – REHLING úr

Egészségügyi Világszervezet – Dr. RIJKELS

Európai Migráció Kormányközi Bizottsága – STANSBY úr, Dr. WATSON, MUELLER úr

Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatala – ALEXANDER úr, PINEGAR úr,
KELLY úr, McCOY úr

Önkéntes szervezetek

Amerikai Baráti Szolgálat Bizottság – WOOD úr

Amerikai Egyesített Elosztási Bizottság/HIAS – Dr. ELFENBEIN

Amerikai Vöröskereszt – WILSON úr

Testvéri Szolgálat Bizottság – ZIGLER úr, HILSENRAD asszony

Értelmiségieket Segélyező Nemzetközi Bizottság – GORDON úr

Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága – MATHEZ asszony

Nemzetközi Katolikus Jótékonyági Konferencia – BOUVIER abbé

Nemzetközi Megmentési Bizottság – De JAGER kisasszony

Nemzetközi Szociális Szolgálat – DODDS kisasszony

Nemzetközi Gyermekjóléti Unió – MOSER kisasszony

Vöröskereszt Társaságok Ligája – DUNNING úr, HANTCHEF úr
Lutheránus Világszövetség – HOFFMAN úr
Országos Katolikus Jóléti Konferencia – St. JOHN úr, NORTON kisasszony
Tolstoy Alapítvány – McCRACKEN úr
Unitárius Szolgálat Bizottsága – MATTHEY asszony
Egyházak Világtanácsa – Dr. LEDERMANN
ENSZ Társaságok Világszövetsége – SMITH úr
YMCA Világszövetség/YWCA Világszövetség – MOYSE úr
Egyetemi Világszolgálat – AITKEN úr
Nemzetközi Szociális Szolgálat – USEP [?] – WEBBER úr
Önkéntes Szervezetek Állandó Konferenciája – BERTSCHI kisasszony

PINEGAR úr (elnökként) emlékeztetett rá, hogy a Bizottság utolsó ülése óta az Albizottság két ülést tartott, amelynek jegyzőkönyveit a Bizottságban képviselt minden szervezethez eljuttatták. Felkérte Alexander urat, hogy számoljon be legutóbbi Ausztriában tett látogatásáról.

ALEXANDER úr elmondta, hogy a Bécsben töltött több mint egy hét alatt fő figyelmét a magyar menekültek gondozásának és ellátásának koordinálására szentelte. Ami az elszállásolást illeti, a menekültek beáramlásának méretére vonatkozó minden eredeti becslés teljesen irreálisnak bizonyult az események nyomán, és nyilvánvaló, hogy a Belügyminisztériumot túlterhelte a probléma. Az első napokban Burgenlandba ömlő menekültáradat elszállásolásának szükségessége arra kényszerítette az osztrák hatóságokat, hogy belefogjanak az olyan laktanyák lakhatóvá tételének költséges munkálataiba, mint amilyenek Traiskirchenben és Judenauban¹¹⁰ vannak. Traiskirchenben, amely a legnagyobb ezek közül a laktanyák közül, jelenleg 2500 menekült él, de 5000–6000 fő befogadására is képes. Azt tervezik tehát, hogy Traiskirchen lesz a fő fogadó központ, amelyben az áttelepítő missziók interjúút készítene majd a kivándorlásra jelentkezőkkel. De az újonnan érkezők folyamatos nyomása újra arra készítette a Minisztériumot, hogy felhívja a befogadó országokat, küldjenek szállítóeszközöket, hogy közvetlenül a határ térségében átvehessék a menekülteket. Az ICEM minden tőle telhetőt megtesz, hogy ellenőrzés alatt tartsa a menekültek mozgását, de ez nem volt mindig teljes mértékben lehetséges, mivel néhány

¹¹⁰ Község Ausztriában, Alsó-Ausztriában.

nagykövetség közvetlen összeköttetésben áll az osztrák kormánnyal az országaikba irányuló szállítással kapcsolatos kérdésekről.

Ahogy korábban jelentették, a tartományi kormányok felkérést kaptak, hogy népességük arányában vegyenek át menekülteket, de Bécsben nem rendelkeznek pontos értesülésekkel arról, hogy a különböző tartományok hogyan kezelik a problémát. A Salzburg tartománybeli Röde-ben [sic!] található katonai barakkokban 10 000 főt el lehet szállásolni, de a Védelmi Minisztérium még nem egyezett bele, hogy lemondjon ezekről. Megkíséreltek tárgyalni a német kormánnyal, hogy fogadjanak be 15–20 000 menekültet, amíg máshova tovább nem szállítják őket, azonban újra felmerült az elérhető szállások kérdése.

A táborokban való elszállásolás alternatíváját jelenti, ha a menekülteket egyenként szállodákban vagy otthonokban helyezik el, de a költség (30 osztrák schilling egy napra) meghatározó tényező. Mintegy 8000 menekültet helyeztek el az osztrák önkéntes szervezetek ilyen módon, és további 15 000 főt a kormány szállásolt el kis szállodákban Ausztria különböző részein, akik számára fél hónapnyi költség biztosítva van a Főpolgármesteri [Lord Mayor] Pénzalapon és más forrásokon kívül. Meg kellett látni, hogy lesz-e pénzügyi alap az ilyen elszállásolás folytatására az első hónap vége után is.

A másik kérdés, amelyet ausztriai tartózkodása idején tanulmányozott, a gondozás és ellátás ügye volt. Az osztrák hatóságoknak nem volt idejük semmilyen részletes gondozási és ellátási program kidolgozására, ezért túl korai olyan kérdéseket felvetni, mint az élelmezés minősége. A Vöröskereszt Társaságok Ligája specifikusan azt vállalta, hogy ellátmányt biztosít 20 000 fő számára, de az elején nem volt világos, hogy kötelezettségvállalásuk nem terjedne ki a szétosztásra és a teljes gondozás és ellátás biztosítására bármelyik konkrét csoportot illetően. Ezt a kérdést tisztázták, és az osztrák hatóságok, valamint a Liga közti magas szintű tárgyalások során elhatározták, hogy a Liga vállalását csak bizonyos speciális táborokra alkalmazzák, ha lehetséges, minden tartományból egyre.

Louda úr, az Ausztriai Vöröskereszt elnöke (aki az Ausztriai Ipari Szövetség elnöke is) jelezte, hogy a Liga 1957. január 1-jétől ki tudja terjeszteni vállalását 25 000 főre, és fel van készülve arra, hogy tovább terjessze azt 35 000 főig, ha hamarosan segítség jön az Egyesült Nemzetektől. A belügyminiszter hivatalos levelet intézett az UNHCR-hez, amelyben nemzetközi segítséget kér, hogy a Vöröskereszt Társaságok Ligája képes legyen további kötelezettséget vállalni.¹¹¹ Megállapodtak abban, hogy annyi segílyt szállítanak, amennyi lehetővé teszi a Liga számára, hogy gondozzon 35 000 menekültet 1957. március 1-jéig, így

¹¹¹ Oskar Helmer belügyminiszter az Osztrák Szövetségi Kormány nevében 1956. november 30-án írta ezt a levelet az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságához. Vö. Soós: *1956 és Ausztria* i. m. 88–89.

csökkentve az osztrák hatóságok közvetlen felelősségét a gondozást és ellátást, az orvosi gondozást és az alapvető tábori felszereléseket illetően. A belügyminiszter azt reméli, hogy a Liga felelősséget vállal minden olyan táborért, amelyben több mint 500 menekült van, ez becslések szerint azt jelenti, hogy a Liga felelőssége összesen mintegy 50 000 menekültre terjed ki. A táborok pontos helyzete akkor válik ismertté, amikor a jelentések megjönnek a tartományokból. Számos szervezet felméréseket kezdett végezni, és nagyon hasznos lesz, ha ezeknek a felméréseknek a másolatait a lehető leghamarabb el tudják küldeni az UNHCR bécsi kirendeltségére.

A magyar menekültekkel kapcsolatos munkában részt vevő különféle szervezetek tevékenysége továbbra sincs olyan jól összehangolva, amennyire lehetne. Elfogadható, hogy a szervezeteknek meg kell őrizniük működési és döntési szabadságukat annak érdekében, hogy szembe tudjanak nézni a táborokon kívüli feladatok elvégzését megkövetelő sürgősségi helyzetekkel, azokban a táborokban azonban, amelyekre nézve a Vöröskereszt kifejezetten felelősséget vállalt, össze kellene hangolniuk programjaikat a Vöröskereszttel. Az ICEM-nek is fejlesztenie kell koordinációs rendszerét, nevezetesen a különféle nagykövetségekkel kapcsolatban.

DUNNING úr (Vöröskereszt Társaságok Ligája) teljesen világossá kívánta tenni, hogy a Liga milyen szerepet fog játszani. A Liga vállalta 20 000 menekült gondozását december hónapra, és 25 000-t 1957. január 1-jétől. Az UNHCR által ígért segítséggel 35 000 menekültet lesz lehetőség gondozni január és február hónapban. 25 000 menekült gondozásának költségét a Liga számára decembertől februárig 1 500 000 dollárra becsülik. Mintegy 10 000 000 dollár értékű ellátmány áll a Liga rendelkezésére Bécsben, de ezeknek az ellátmányoknak egy részét Magyarországon belüli segélyezésre szánják. December közepéig a Liga magára vállalja a teljes felelősséget 10 tábor s bennük 20 000 lakó felett, nemzeti Vöröskereszt [Társaságok által küldött] csoportokkal biztosítja a táborok személyzetét, amelyekben lesz orvos, ápoló, műveleti igazgató, táplálkozási, szállás- és ruházati szakember, ellátási tiszt, adminisztrációs tiszt és toborzási szakember is. Amerika [Amerikai Egyesült Államok], Franciaország, Dánia, Nyugat-Európa, Hollandia, Svédország, Nagy-Britannia és Finnország vöröskeresztes szervezetei már megegyeztek, hogy küldenek ilyen csoportokat. A kanadai és az olaszországi Vöröskereszt Társaság is valószínűleg biztosítani fog ilyen csoportokat. Az osztrák csoportot valószínűleg a határ térségébe fogják vezényelni, hogy mozgókonyhákkal szolgáljon a menekültek közvetlen fogadásakor. Mivel a kötelezettségvállalást kiterjesztik nagyobb számú menekült ellátására, további csoportok küldésére fognak felhívni.

Ahogy az egy korábbi értekezleten is említette, a nemzeti Vöröskereszt társaságok felkészültek arra, hogy távirati üzeneteket küldjenek a menekültektől családjaikhoz, és úgy számítják, hogy ez a szolgáltatás 20–30 000 dollár költséggel fog járni. 100 000 dollárt utaltak ki, hogy cipőket és alsóruházatot biztosítsanak megközelítőleg 5000 6 és 14 év közötti gyermeknek, és 10 000 dollárt szántak arra, hogy karácsonyi műsort biztosítsanak a gyermekeknek együttműködve különböző önkéntes szervezetekkel. Ifjúsági Vöröskereszt társaságok világszerte karácsonyi ajándékokat fognak biztosítani. Végül ki kívánta fejezni, hogy szervezési szempontból a Liga fel van készülve arra, hogy bármennyi menekültnek a gondját viselje, ha további pénzügyi eszközök biztosíthatók lennének. Figyelembe véve a Magyarországon párhuzamosan futó akció szükségleteit, úgy becsülik, hogy a Vöröskereszt társaságoknak a menekültek gondozására igénybe vehető anyagi képessége maximum 500 000 dollár havonta.

STANSBY úr (Európai Migráció Kormányközi Bizottsága) elmondta, hogy az Ausztriába belépett hivatalosan regisztrált menekültek száma a mai napig 112 454 fő, a csúcspont november 21. körül volt 7000 érkezővel, míg a jelenlegi beáramlás körülbelül 3000 fő naponta. Ami az Ausztriából való elszállítást illeti, az ICEM különböző mértékben vállal felelősséget a regisztrációban való egyszerű segítségtől az elszállításhoz szükséges intézkedések minden szakaszában való részvételig. A művelet november 7-én kezdődött, napi mintegy 800 fős létszámon állandósult, majd ekkor az osztrák kormány által kiadott külön felhívások és a többi kormány nagyon kedvező válaszainak eredményeként a számok megugrottak átlagban napi 2500 főre. Az Ausztriából való elszállítási rekordja november 29-én volt 5410 személy elvitelével. A mai napig összesen 37 766 fő került más országba. Érdekes külön kihangsúlyozni két meglepő új fejleményt. Az Egyesült Államok menedéket ajánlott 21 500 embernek, akik közül 6500 menekült a rendes vízumrendszer alapján, míg a többiek feltételesen [on parole] kerülhetnek be. Az ICEM azt reméli, hogy a 6500, vízummal rendelkező menekültet az év vége előtt elszállíthatja. A többiek elszállítását az amerikai katonai szállítás vállalná, de ha az ICEM-et kérnék fel, hogy intézkedjen a szállításról, 20 000 fő lenne a cél decemberben. Másodsorban Kanada azt reméli, hogy 6000 menekültet fogad december folyamán, és kérte az ICEM-et, hogy intézkedjen a szállításról. 3000 főt fognak Ausztráliába szállítani január közepe táján, bizonyos számú menekültet pedig Új-Zélandra és Dél-Afrikába.

Ami a finanszírozást illeti, a Bizottság úgy becsüli, hogy, az Egyesült Államokba és Kanadába javasolt szállításokat nem számítva, 1956 végéig a program mintegy 900 000

dollárba fog kerülni. Az ICEM tagkormányai a mai napig 353 000 dollárt ígértek, és egy másik felhívás is ki lesz adva.

NICHOL úr az Egyesült Államok Menekült Programja nevében szólva, beszámolt az USEP-nek a mai napig végzett tevékenységéről. (A jelentés a jegyzőkönyvhöz van csatolva 12. függelékként.)

PINEGAR úr elmondta, hogy a Bizottság tagjait tájékoztatni fogják az Egyesült Nemzetek főtitkára és a helyettes főbiztos által közösen tett 10 millió dolláros felhívás eredményeiről. Az UNHCR átutalt 35 000 dollárt az osztrák önkéntes szervezetekhez, amely a következőképpen oszlik meg: Caritas – 18 076,92 dollár; Volkshilfe – 6153,85 dollár; Israelitische Kultusgemeinde 7692,31 dollár; és az Inner Mission – 3076,92 dollár. Az Önkéntes Szervezetek Állandó Konferenciája számára fizetendő 50 000 dollárt még nem utalták ki.

Dr. KAUL (Egészségügyi Világszervezet) beszámolt róla, hogy a WHO közegészségügyi, higiénikus és elmeorvosi szakértői csoporttal segítette az osztrák kormányt. Az előzetes jelentést benyújtották, és nagy meglepetésükre szolgál, hogy az elszállítás nehéz helyzete ellenére nem fordultak elő fertőző betegségek. (Az ideiglenes jelentés a jegyzőkönyvhöz van csatolva 16. függelékként.)

BOUVIER abbé úr (Nemzetközi Katolikus Jótékonyági Konferencia) beszámolt a Konferencia [szervezetük] tevékenységéről. (A jelentés a jegyzőkönyvhöz van csatolva 5. függelékként.)

LEDERMANN úr kérésére válaszolva MATHEZ asszony (Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága) elmondta, az IRC és a magyar kormány megállapodása alapján a Vöröskeresztnek engedélyezve van, hogy csak a szükségletek alapján ossza el a segélyt. Jelenleg nem lehetséges egyes csoportoknak szánt segélyszállítmányok bejuttatását vállalni. A segélyek szétosztását jelenleg a Magyar Vöröskereszt végzi a Nemzetközi Vöröskereszt képviselőinek irányításával.

ELFENBEIN úr (Amerikai Egyesített Elosztási Bizottság) utalt azokra a jelentésekre, amelyek szerint Magyarországról jött menekültek Észak-Olaszországban is megjelentek, főként Velence térségében.

PINEGAR úr vállalta, hogy megvizsgálja a helyzetet, és jelent róla. A képviselők által benyújtott írott jelentések az értekezlet összefoglaló jegyzőkönyvének függelékeiként lesznek szétosztva. A Koordinációs Albizottság következő ülésére december 11-én, kedden, délután 3 órákor kerül sor.

[Függeléként: 5., 12., 16. függelék]

HCR/SVA/SR.2

5. függelék

NEMZETKÖZI KATOLIKUS JÓTÉKONYSÁGI KONFERENCIA

1956. december 4.

1. A Caritas „Szíves fogadtatás” elnevezésű művelete Ausztriában 1956. november 8-án kezdődött. A Caritas által rendelkezésre bocsátott szálláshelyeket most menekültek foglalják el, és a Szervezet jelenleg 2000 személyről gondoskodik. A falvakban elszállásolt menekülteket önkéntesek látogatják. A menekültek többségének nagy családja van, amelynek egy tagja azonban gyakran Magyarországon maradt. 1956. november 12. óta az NCWC-vel [Országos Katolikus Jóléti Konferencia] és a Nemzetközi Vöröskereszttel együttműködve regisztrációs szolgálatot és egy konzultációs szolgálatot állítottak fel azok számára, akik más országokban szeretnének letelepedni.

2. A táborok kiürítése céljából az osztrák Belügyminisztérium pénzügyi segítséget adott a Caritasnak azzal a feltétellel, hogy az ország minden egyházmegyéje együtt dolgozik a befogadási program kiszélesítése érdekében, és 6000 menekültnek segítséget nyújt panziókban és vallási intézményekben helyezve el őket. Ez a kiszélesített program már meg is kezdődött.

3. A Caritas Internationalis különböző nemzeti részlegei jelentékeny pénzüsségeket gyűjtöttek, amelynek jelentős részét már a bécsi Caritashoz küldték a menekültek azonnali segélyezésére.

4. A Svájci Caritas mostanra több mint 1 000 000 svájci frankot és 660 000 svájci frank értékű élelmiszert gyűjtött. Genf egyedül 60 000 svájci frankkal, valamint három tehervagonnyi élelmiszerral és ruházattal járult hozzá az akcióhoz.

5. A Katolikus Caritas különböző ausztriai befogadó központokban képzett stábot hozott létre, amelyek együttműködésben dolgoznak az Osztrák Vöröskereszttel és a CCIC-vel [valószínűleg tévesen megadott mozaikszó], hogy befogadják és útmutatásokkal lássák el az érkező menekülteket.

1956. december 4.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK MENEKÜLTPROGRAMJA

A Magyarországról jött menekültek érdekében kifejtett tevékenység

Az USEP a mai napig a következő ellátmányokat biztosította az ausztriai menekültek számára:

30 000 takaró

10 000 matrac

20 000 lepedő

10 000 matrachuzat (további matraccok készítéséhez)

100 000 tonna élelmiszer

150 000 dollár értékű ruha

90 000 sürgősségi felszerelés

10 nagy fűtési egység Traiskirchenben

Az USEP két táborban működik a bevándorlók előkészítésére: Wienerneustadtban [helyesen Wiener Neustadt] (körülbelül 850 fő befogadási képességgel) és Röderben [sic!] (körülbelül 3500 fő befogadási képességgel).

Működtetnek továbbá egy ételmezési programot az amerikai konzulátuson Salzburgban, naponta ellátva mintegy 600 embert, és egy másikat a bécsi amerikai konzulátuson mintegy 1200 ember számára.

Az USEP az alábbi önkéntes szervezetek számára megtéríti a munkabéretet, a megélhetést, az utazást és a napidíjat:

Országos Katolikus Jóléti Konferencia

Egyházak Világtanácsa

Zsidó Bevándorlókat Segélyező Társaság (HIAS)

Tolstoy Alapítvány

Az USEP teljes kiadása a mai napig (nem számítva más amerikai kormánykiadásokat) 850 000 dollár.

1956. december 3.

EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGSZERVEZET

Időközi jelentés a WHO ausztriai missziójáról a magyar menekültek ügyében

A WHO járványügyi, közegészségügyi és ideggyógyász szakemberből álló csoportja 1956. november 18-án Bécsbe utazott. A csoport december 5-én tér vissza, teljes körű jelentés röviddel ez után várható. November 26-ai dátummal azonban a következő időközi jelentést kaptuk:

„Az orvosi szolgáltatások a tartományok [az eredetiben Länder – a ford.] helyi egészségügyi hatóságainak hatáskörébe tartoznak – a legtöbb munkát helyi gyakorló orvosok, néhány esetben önkéntesek végzik rész munkaidőben. Az egyetlen megelőző intézkedés, amelyet a táborokban láthatóan szisztematikusan alkalmaznak, az a DDT fertőtlenítő por behintése fejtetű ellen – nagyszámú menekült azonban soha sem kerül táborba. Máskülönben a szolgáltatások főleg kezelési jellegűek.

Egy ilyen helyzet hiányosságai ellenére a menekültek egészségi állapota megfelelő szintű, eddig egyetlen járványos megbetegedést sem jelentettek. Ez valószínűleg a menekült néesség korösszetételének (főleg 18 és 40 év közötti korcsoportokba tartozó fiatal férfiakról van szó), valamint a határ elérését és átlépését kísérő nehézségek miatti természetes kiválasztódásnak tulajdonítható. Mindenesetre a legfontosabb a túlzásfoltosság megszüntetése és elkerülése, amely néhány osztrák tartományban, különösen Burgenlandban és Alsó-Ausztriában tapasztalható, néha nagyon primitív elszállásolási és higiéniai feltételek mellett. Az osztrák kormány állandó kérése – a menekültek gyors és teljes körű áttelepítése más európai országokba – közegészségügyi szempontból is teljes mértékben igazoltnak tűnik. Ez a menekültek között sokkal jobb ellenőrzési intézkedéseket tenne lehetővé, mint amilyenre most a helyi egészségügyi hatóságok képesek.

Ideggyógyászati szempontból világos, hogy sok menekült sokkos állapotban van, amelyet a túlzott csendesség, tétlenség, sőt depresszió jelez. Ez a tömeges jelenségnek tekinthető állapot a határ átlépését követő néhány órában jelentkezik. Figyelemreméltó különbség tapasztalható ugyanazon csoport állapotában a határnál, illetve a kezdeti tartózkodás során. Az állapotot illetően jelenős különbséget figyeltünk meg az egyes csoportok között is, és feltételezzük, hogy ez a különbség valamilyen értelemben a különböző táborok vezetésének és az ott lévő általános pszichológiai légkörnek tulajdonítható.

Az osztrák orvosok tájékoztatása szerint sok fiatalnak volt szüksége nyugtatószere, és idősebb személyeknél gyakran sokkal súlyosabb depressziós állapot jelentkezik. A csalódottság és agresszió miatti csoportos zavargások lehetőségét sem lehet figyelmen kívül hagyni. Már hallottunk egy éhségstrájkról az egyik táborban, és agresszív megnyilvánulásokról más helyszíneken. Javasoltuk a megfelelő hatóságoknak, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket e kedvezőtlen tendencia csökkentése érdekében, a hatóságok és maguk a menekültek közötti jobb kommunikáció biztosításával, különös figyelmet fordítva a menekültstátusz első óráira.

A team eddig a következő kérdésekkel foglalkozott:

- a nemzetközi csoport minden egyes tagjához a hasonló rangú partner kijelölése;
- látogatás a határnál és számos táborban, tanácsadás bizonyos felmerült szakmai problémákban;
- annak felismerése, hogy határozott tervek szükségesek a jövőbeni sürgősségi helyzetekre, továbbá hogy a WHO segítségére van szükség ezek országos és nemzetközi szinten való megfogalmazása érdekében;
- információ-, adat- és véleménygyűjtés a jövőbeni sürgősségi helyzetekre vonatkozó javaslatokhoz.

A további tevékenységeket illetően a csoport a stájerországi és a Bécs körüli táborok meglátogatását,* illetve a helyi kapcsolatok kiterjesztését tervezi. Fel kell ismerni azonban, hogy a menekültprobléma nagysága és bonyolultsága, a helyi és külföldi szervezeti eljárások folytonos változása miatt valamennyi információ, amelyet a csoport kéthetes ausztriai tartózkodása alatt gyűjthetett, csak vázlatos és felületes marad – túlságosan kevés ahhoz, hogy ezek alapján határozott és részletes javaslatokat lehessen készíteni nemcsak az osztrák kormánynak, hanem valamennyi európai országnak, ami pedig felettébb kívánatos lenne, hiszen a menekültprobléma alapvetően nemzetközi probléma.”

1956. november 30.

AUNOG: Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, Coordination Committee for Assistance to Refugees from Hungary, Summary record of the second meeting held at the Palais des Nations, Geneva, 4 December 1956, HCR/SVA/SR.2, restricted (1956. december 5.). G. I. 30/2 (Situation in Hungary, Relief measures, Refugees), Jacket n° 1 (29 October – 14 December 1956).

* Ezek a látogatások azóta megvalósultak.